

følger et givet forhold, uanset at sagen har været genstand for efterforskning.

En stats manglende *vilje* til at efterkomme en anmodning om samarbejde vil skulle behandles efter reglerne i statuttens artikel 87, stk. 7. Denne bestemmelse fastslår, at i det omfang en stat undlader at efterkomme en anmodning om samarbejde fra domstolen i strid med statuttens bestemmelser herom, og derved forhindrer domstolen i at udføre sine funktioner, kan domstolen fastslå dette og henvise sagen til Forsamlingen af deltagerstater - eller Sikkerhedsrådet i sager, hvor Sikkerhedsrådet har henvist forholdet til domstolen. Som det er anført i regeringens besvarelse af Udenrigsudvalgets spørgsmål 7, går dette ikke længere end, hvad der ligger inden for de almindelige rammer for folkeretlig tvistbilæggelse.

Anvendelsesområdet for artikel 57, stk. 3, litra d, begrænses yderligere derved, at et delvist sammenbrud af statens retssystem, således at kun visse organer er brudt sammen, ikke er tilstrækkeligt til, at anklageren selvstændigt kan foretage efterforskning på en stats territorium uden at sikre sig statens samarbejde, hvis andre dele af retssystemet, der kunne varetage dette samarbejde, fungerer. Endelig er der fastsat strenge beviskrav for at anvende bestemmelsen, idet det skal være *åbenbart*, at retssystemet er ude af stand til at samarbejde.

Bestemmelsen vil i realiteten kun kunne blive aktuel i situationer med et så omfattende sammenbrud af en stats retssystem, at statens organer end ikke er i stand til at forhindre, at anklagemyndigheden rent faktisk kommer ind på territoriet og udfører særlige efterforskningsskridt. Der vil i givet fald være tale om international bistand til etablering af et yderst begrænset minimum af retsorden i tilfælde, hvor den nationale retsorden er brudt sammen i forbindelse med krig eller tilsvarende forhold.

Det følger allerede af gældende FN-praksis på basis af FN-pagten, at Sikkerhedsrådet i sådanne tilfælde ville kunne tage skridt til sikring af en grundlæggende fred og orden, som ville kunne være langt mere vidtgående, end hvad der følger af artikel 57.

På den baggrund – i øvrigt af de grunde, der er anført i bemærkningerne til lovforslaget – er det fortsat regeringens opfattelse, at der ikke er tale om overladelse af beføjelser i grundlovens § 20's forstand.

Spørgsmål 12:

Ministeren bedes belyse, hvorvidt statuten for Den Internationale Straffedomstol indeholder bestemmelser, og i givet fald hvilke, som på nogen måde kan tænkes at have præjudicerende virkning for fortolkningen af grundlovens § 20 i forbindelse med ratifikation af internationale konventioner m.v. i fremtiden.

Svar:

Regeringens vurdering af lovforslagets forhold til grundlovens § 20 fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 12, og er efterfølgende uddybet i besvarelsen af Udenrigsudvalgets spørgsmål 4, 7 og 10 (L 20 – bilag 6, 7 og 8)

Regeringen har foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt proceduren i grundlovens § 20 bør finde anvendelse i forbindelse med dansk tiltrædelse af statuten for Den Internationale Straffedomstol. De af statuttens bestemmelser, som i særlig grad har været vurderet i relation til grundlovens § 20, er artikel 57, stk. 3, litra d, artikel 75 og artikel 99, stk. 4. Der er efter regeringens opfattelse ikke yderligere bestemmelser i statuten, der har relevans for eller ville kunne have præjudicerende virkning for den fremtidige anvendelse af grundlovens § 20.